ג' זקנים וזהא אחד מהן יורבי ישמעאל אומר

ייכול יעלה אדם מעשר שני בו לירושלים ויאכלנו איכול

בזמן הזה ודין הוא בכור מעון הבאת מקום

ומעשר מעון הבאת מקום מה בכור אינו יו אלא

בפני הבית אף מעשר אינום אלא בפני הבית

מה לבכור שכן מעון מתן דמים ואימורים לגבי

מזבח ביכורים יוכיחו מה לביכורים שכן מעונין

הנחה ת"ל יו יוהבאתם שמה עולותיכם וגוי

מקיש מעשר לבכור מה בכור אינוג אלא בפני

הבית אף מעשר אינו אלא בפני הבית וניהדר

דינא וניתי במה הצד משום דאיכא למיפרך

מה להצד השוה שבהן שכן יש בהן צד מזבח

מאי קסבר אי קסבר יקרושה ראשונה קידשה

לשעתה וקידשה לעתיד לבא אפילוח בכור נמי

ואי קסבר לא קידשה לעתיד לבא אפילו

בכור וֹ נמי תיבעי אמר רבינא לעולם קסבר לא

קידשה והכא במאי עסקינן בבכור שנזרק דמו

קודם חורבן הבית וחרב הבית ועדיין בשרו

קיים זו ואיתקש בשרו לדמו מה דמו במזבח אף

בשרו במזבח ואתי מעשר ויליף מבכור יוכיח

דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש ימעשר

דגן חולין הוא הניחא למ״ד ∞בתר למד אזלינו

אלא למ"ד בתר מלמד אזלינן מאי איכא למימר

ידם ובשר חדא מילתא היא כי סליק רבין אמרה

לשמעתא קמיה דרבי ירמיה אמר "בבלאי

מפשאי אממול דיתבי בארעא חשוכא אמרי

שמעתא דמחשכא לא שמיע להו הא ∘דתניא

בשעת סילוק מסעות קדשים נפסלין יו וזבים

ומצורעים משתלחים חוץ למחיצה ותניא

אידך בשני מקומות קדשים נאכלים מאי לאו

הא בקדשי קדשים הא בקדשים קלים אמר

רבינא אידי ואידי בקדשים קלים ולא קשיא

ל) מכות יט. תמורה כל. ספרי
ראה קו, כ) [חגיגה ג: וש"נ],
ג) [לעיל מה. מכות יט.], ד) ע"

ירוש׳ קידושין פ״א ה״ב, כ) שם (חמורה כה: , 1) עי׳ פסחים פג., 1) פסחים לד: יומה מ.

וכתובות נות ז תוחות וד ובכוכות

[כסובות עה.] מנחות נב.[בכורות כה:], **ה**) תוס' כלים פ"א ה"י [מנחות לה.] ירוש' יומא פ"ד

תורה אור השלם

1. וַהֲבַאתֶם שְׁמְּה עֹלֹתִיכֶם

וובחיבם ואת מעשרתיכם ואת

גליון הש"ם

רש"י ד"ה קדשים נפסלים וקם"ד מפני סלוק וכו'. לאון קס"ד מוקאה הא זה קיימא גם

לפי האמת. ואין דבר זה נוגע

לס"ד ולמסהגה:

שינויי נוסחאות

א] וזה אחד מהן נמלק (ש"מ)

וכתוספתל לסנהדרין פ"ג, וכ"ת וכתוספתל לסנהדרין פ"ג, וכ"ת כלט"י (גליון): ב] מעשר שני בזמן הזה בירושלים (נוסי

נאכל וחחורה רא. חוחפחא פ"ג

יסנהדרים: דו במכות ובתמולה

וכ״ה במכות): ג] נ״ל אינו

יכו ליתה במכות

יורומת יְדְכֶם ו וגִדְבֹתֵיכֶם וּבְכֹרת

ם:

מיי' (פ"ז) [פ"ו] מיי' מהלכות בית הבחירה הל' טו ופסק דאוכלין שם ע"ש:

מוסף רש"י

ג' זקנים. ר' ישמעאל ור"ע וכן עזאי: בכור מעשר וביכורים דטעונים הבאת מקום דכתיב (דברים יב) והבאתם שמה עולותיכם וגו' ותרומת ידכם אלו עומנת: מה בכור אינו אלא זכורים: מה בכור אינו אלא בפני הבית. כדמפרט לקמיה דבעי מתן דמים ואימורין למונח: ביכורים יוכיחו. ניכורים חינן ביכורים יוכריו ביכורים ליק נאכלין אלא בפני הביח דכחיב והנחמו לפני ה' אלהיך: הגחה. לפני המובח, דכחיב והנחחו לפני ה' אלהיך: וגיהדר דיגא. למה לי קרא, ליהדר דינא למה לי חזר הדין, הלד השוה שבהן וחור הדין, הכד השוה שבשן שטעונין הבאח מכחן שטעונין הבאח מקום ואינן נאכלין אלג בפני הבים, אף אני אבים מעשר (תמודה בא. וכעי־ז מבות יש.) מאי קסבר. דפשיטא ליה דבכור אינו נאכל ומעשר שני דבכור אינו נאכל ומעשר שני מספהה ליה: אפילו בכור גמי. מספקח ניה: אפידו בכור גמי. מרוייהו בכור ומעשר בני הבאח נינהו ויקריצום הואיל והשחא נמי קדושה היא ירושלים להקריב (תמורה שם) ואי קסבר לא קידשה לעתיד לבא. מנאי היא לשעתה לפליגי בקדושה ראשונה לשעתה ולעתיד לבא, למ"ד לא קדשה ולעמיד לבא, למ״ד לא קדשה לעמיד לבא הינטריך עזרא לקדשה לעיד לבא אינטריך עזרא לקדשה וקידשה בלא מלך ואורים וחומים, ולמ״ד קידשה לעמיד לבא לא הולרך לקדש כלום אלא לוכר בעלמא נקדש כנום חנת נוכר בענמת (שבועות מד). ואיתקש בשרו לדבור. ויליף נשר מדם, דכי היכי דאי הוה דם השתח לא היה נורק, דלא קידשה לעתיד לבא, גשר נמי לא יאכל (תמורה בא.) ראתי מעשר נויטנכ (ונווו וורא.) אוד מצשו ויליף מבכור. בהקישה דואכלת לפני ה' וגו' דמעשר שני אימקש לבכור, וכיון דאימה בכור דפשיטה לן דלה מתאכיל אלה בפני הבית לן דלה מתאכיל אלה בפני הבית כגון האי, גמרינן מעשר מיניה חחורה רא:) וכי דבר הלמד תמורה כא) וכי דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש. הל קי"ל שלין למדין נקדשים למת מן הלמד (מכות שם) הולין הוא. ולמידין לומו מן הלמד (תמורה כא): הניחא למ"ד כוי. פלוגתא היא באיזהו מקומן (מכות ים:): בתר למד אזלינן. דאם יש:). בתר למד אזליגן. לחם הוא חולין למדין אומו מן המלמד: בתר מלמד. דם המלמד בעי למיהוי חולין: מאי איכא למימר. הא הוי המלמד בכור (תמורה שם ועי"ש עוד) בארעא חשוכא. בבכל שהיא מלולה (יומא חשוכא. בכבל שהים תנונה (יומא ב.). דבבל עמוקה היא דכתיב (ישעיה מד) האומר לצולה חרבי מנחות נב.) אמרי שמעתא (מנוחות ובו) אנוור שנוצוא דמחשבא. כשלון יודעים טעמו של דבר בודין מלבם טעם שלינו (פפחים לד:) בשעת סילוק מסעות. שהפרוכת נגלל: מסעות. שהפרוכת נגלו: קדשים נפסלין ביוצא. שאין להם קלעים, ואעפ״כ המחנה קדוש: וזבים ומצורעים קדוש: וזבים ומצורעים משתלחים חוץ למחיצה. מצורע חוץ למחנה ישראל, והיו מהלכים בסוף מחנה כדאמר בברכות (נד.) את והב בסופה, וזבין

ליקומים

חוץ למחנה לויה (מנחות צה.):

דם וכשר חדא מילתא היא. כלומר כל דבר שהוא ממנו ודבר

מאי קסבר האי תנא. דפשיטא ליה בכור טפי ממעשר אי קסבר קדשה לעתיד לבא בקדושת בם הארץ וקמבעיא ליה אי קרינא ביה לפני ה' אי לא אפי' בכור נמי יקרב ויאכל דמאן דאית ליה קדשה קסבר דמקריבין אע"פ שאין בית כדאיתא פ"ק דמגילה (דף י.) ואי קסבר לא

קדשה דבטלה קדושת בו הארץ . ומבעיא ליה במעשר משום דאינו לריך לבית ומיתאכיל ברן בירושלים אי קרינא ביה לפני ה' אי לא אפי' בכור נמי תיבעי היכא דהוי כעין מעשר כגון בכי ה"ג שאינו לריך לבית שקרבו דמיו ואימוריו וחרב הבית ובשרו קיים מהו שיאכלוהו ומסיק דקסבר לא קידשה ליה בבכור משום והא דפשיטא דאיתקש בשרו לדמו ולא אכיל בשר אלא בשעה הראויה לזריקת דם ולא משנהרם זו היא גירסת הקונטרם ופירושו ואם תאמר אי קסבר לא קדשה היכי משכחת מעשר שני דאורייתא כיון דבטלה קדושת הארץ וי"ל דאי קסבר לא קידשה מוקמינן ליה למעשר שגדל בפני הבית כמו שפירש בהונטרם וגבין כהו בכור שקרבו דמו ואימוריו וחרב הבית ובשרו קיים א"נ אפי' קסבר לא קדשה הני מילי קדושת הבית אבל קדושת הארץ לא בטלה ונתחייבו בתרומות ומעשרות כדאשכחנא (לקמן דף קיב:) כשחרב שילה שבטלה קדושת הבית ולא בטלה קדושת הארץ וא"ת כיון דלא קידשה ביו והותרו הבמות יהא נאכל בכל ערי ישראל לספרים דגרסי׳ בו לקמן בפ' בתרא (דף קיב:) באו לנוב וגבעון הותרו הבמות מעשר נאכל בכל ערי ישראל וי"ל דלפי אותה גירסא לא מתוחם הכא אלא במעשר שגדל לפני הבית והוזקק להבאת מקום ואינו כחו נאכל בכל ערי ישראל וקשה לפירוש הקונטרס מאי דוחקיה דרבינא לומר לא קדשה ופליג אכוליה הש״ס דקים לן ירושלים אין אחריה היתר כדתנן בפרק בתרא (גם זה שם) לימא דלעולם קסבר קדשה ובכור כמו שנזרק דמו ונפגם המובח דאין בשרו נאכל בפגימת המובח ומיהו מלי למימר דלישנא דברייתא

קשיתיה דקתני מה בכור אינו אלא בפני הבית דמשמע בית ממש לריך ואי קדשה למה לי בית הלא מקריבין אע״פ שאין בית ואין לריך רק מזבח משום דחיתקש בשרו לדמו אבל ה״ה דלעולם מלי סבר קדשה דכיון דמרק דמו ואח״כ חרב אין אוכלין בשרו משום דאיתקש לדמו מיהו האי א בפני הבית היינו בפני מזבח ולאו בית ממש קאמר אבל קשה מאי קאמר אפילו בכור נמי תיבעי ולא תבעי לאו מעשר אדרבה כיון דלא קדשה פשיטא לא לבו קרינא ביה לפני ה' דמחילה לו לאכול דאורייתא ועוד דבכור פשיטא דמפסיל ביולא כשחרב הבית ונפלו מחילות כיון דלא קדשה ומה לריך כלל היקישא דבשר ודם וכי תימא כשחרב הבית ונהרס המזבח אבל חומות ירושלים קיימת לו ולא בטלה קדושתה לענין קדשים קלים ומעשר שני

זהו תימה לומר דהא ירושלים לא נתקדשה אלא בשביל הבית ואיך יתכן שהדושת הבית תבטל וקדושת ירושלים קיימא לכך נראה כמו גירסת הספרים אי קסבר קדשה אפילו בכור נמי ואי קסבר לא קדשה אפילו מעשר נמי אמר רבינא לעולם קסבר קדשה וכו′ והכי פריך אפילו בכור נמי משכחת לה בלא חומות ירושלים ובלא חומת עזרה כמו שפירש בקונטרס דמקריבים אע"פ שאין בית כלומר יבנה המזבח ויזרוק הדם ויאכל הבשר אבל בלא מזבח פשיטא ליה דאינו יכול להקריב כדאמרי׳ לעיל (דף נט.) מודה רב בדמים אע״פ שהבית קיים וכל שכן בזמן הזה יאפת מוכנ ככני מוכנו כש שמי לי לי של פור שלקה ל ביותר להיק של מינו להיק קבו של הימת להתחייב בתרומה ומעשר כמו בנוב ואי קסבר לא קדשה קדושת הבית לבנות המזבח וכל שכן קדושת ירושלים אבל קדושת הארץ קיימת להתחייב בתרומה ומעשר כמו בנוב וגבעון אפילו מעשר יהא לייש פסול פשיטא דאין לו היתר בירושלים ולא גרסינן לקמן פ׳ בתרא (דף קיב:) מעשר שני נאכל בכל ערי ישראל ואי גרסינן ליה צריך לומר דהכי פריך אפילו מעשר שני יהא פשיטא דאין חייב להעלוחו ואמאי קאמרת יכול יעלה אדם

ג' זקנים. דבר אחד מפי כל זקן וזקן: ר' ישמעאל אומר כו'. זו היא אחת מהן: יכול יעלה אדם מעשר שני. דקסבר קדושת הארץ לא בטלה ולריכה ז הפרשת מעשרות מן התורה וקאמר יכול יאכלנו עכשיו בירושלים בלא פדיון: מ"לאו וכו'. ולקמיה פריך מאי שנא בכור דפשיטא ליה ומאי שנא מעשר דמיבעיא ליה:

שכן טעון מתן דמים. הלכך לריך בית ומזבח: בכורים יוכיחו. שחין טעונין מתן דמים ולריכין בית כדכתיב לפני יבו מזבח (דברים כו): שכן טעון הנחה. הלכך בעו בית דהוזקקו למזבח לכך: מ"ל כו'. ולקמיה פריך וליהדר דינא וליתי במה הלד: לד מובח. זה למתו דמים ואלו להנחה: מאי קסבר. האי תנה דפשיט ליה בכור ממעשר יו: הי קסבר קדושה ראשונה. של בית קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבא כי היכי דס"ל בקדושת הארץ וקמיבעי ליה מי קרינא ביה דו לפני אלהיך או לא וקפשיט מעשר מבכור: אפילו בכור נמי. אפילו בכור יקריב ויאכל דהא מאן דאית ליה הדשה לעתיד לבא אית ליה שמהריבין אע"פ שאין בית כדאמרינן במגילה (דף י.): ה"ג וחי קסבר לח קדשה אפי' בכור נמי חיבעי. ואי קסבר קדושת בית בטלה לה ומיבעי לה ייו במעשר הואיל ואינו לריך לבית מי מיתאכיל בירושלים ולפני ה' קרינא ביה או לא: אפילו בכור. כה"ג נמי תיבעי ליה כגון יו שקרבו דמיו ואימוריו וחרב הבית ובשרו קיים מהו שיאכלוהו: אמר רבינא לעולם קסבר לא קדשה והכא. דקפשיט ליה מעשר מבכור בבכור שחינו לריך לבית דומיה דמעשריו קפשיט ליה דפשיטא ליה גביה דלא מיתכיל: דחיתקש יהו בשרו לדמו. וחת דמם תזרק ואת חלבם תקטיר ובשרם יהיה לך (במדבר יח) ויליף מיניה בשעה שאתה ראוי לזרוק את הדם אתה אוכל את הבשר ולא אחר שנהרם המובח:

וכי. בשר הלמד בהיקש מן הדם חוזר

ומלמד בהיקש על המעשר יש:

לשמעתא. הא דאביי דאמר קדשים קלים נפסלין בפגימת המובח ומייתי לה מדרשא דרבי יוסי: בשעם סילוק המסעות. כשמורידין את המשכן ומסלקין את המזבחות בעת המסעות במדבר: קדשים נפסלים. בשר קדשי קדשים. ° וקא סלקא דעתך מפני סילוק המזבח הוא מדקתני וזבין ומצורעין משתלחין שחין מצורע נכנס לדגלי השבטים ולח זב למחנה לוים נושאי הארון כדאמרינן לקמן (דף פא:) אע"פ שנסע אהל מועד הוא אלמא נפסלין דקאמר לאו משום דמיפסלי ביולא הוא דהא אהל מועד חשיב ליה כו: ותניא אידך גרים: בשני מקומות נאכלין כאו. חד במקומן במחנות האמורות בהן כשהמשכן במקומו וחד בכל מקום שיהא שם דרך הליכתן משנסעו וקשיין אהדדי: מאי לאו. קמייתא בקדשי קדשים והא בקדשים קלים: הכי גרסינן מאי לאו הא בקדשי קדשים הא

בקדשים קלים: חידי וחידי קדשים קלים ולח קשיח. קמייתח

. שבטלה קדושת הארץ, וקאמר ר] ביה השתא בלא חומה לפני מתן דמים ואימורים למזבח מומן "ניים ואימורים עמובות בכורים יוכיחו שאין לך בכורים צריכים למזבח ואין נאכלים אלא בפני הבית דכתים והניחו לפני מזבח. וכעי״ן

והניחו לפני מזבח. וכעי"ז בש"מ וכי"פ: כ] בכתה"י ושמכ"י נוסף ואי קשיא הא דתניא

וכתוספ' פ"ג דסנהדרין איתא ובתוספ' פ"ג דסנהדרין איתא ת"ל ואכלת שם לפני ה' אלקיך [וגר'] מעשר דגנך תירושך יצהרך ובכורות בקרך וצאנן מקיש מעשר לבכור וכו׳. וכ״ח ביל של רמו מתל"ז (הגרי"ב): ה] נ"ל ל"ש בכור ול"ש מעשר בני הבאה נינהו (תמורה כא.): ו בכי"ל אפילו מעשר נמי לא: ו) קיים כיון דאי איתיה לדם לא ז) קיים כיון דאי איתיה לדם לא בר זריקה הוא אתי בשר יליף מדם ואתי מעשר וכו׳. והשלת נמחק (כ"ה בתמורה כא א): ח] נתמורה שם ומי ילפינן קדש מהדדי והא"ר יוחנן כל התורה כולה למדין למד מן הלמד חוץ מן הקדשים שאין למדין למד מן הלמדי, מעשר חולין הוא: מ] כמנחות ל6 ע"ל ליתל ליתל נפסלין ביוצא. ועי׳ רש״י ובש"ק ביובא. ועי לטי לחן ובש"מ ד"ה מאי לאו: ין וצריך להפריש מעשר. אי נמי במעשר שהופרש קודם [יכול] יעלנו ויאכלנו כו' (כ""פ): יא] נדל"ל ודין הוא, ומינת ת"ל נמחק. וע" עה"ק: יב] ל"ל והניחו לפני (ש"מ): יג] טפי ממעשר כל"ל (*ש"ח): כ״ה ברש״י במכות): מון ליה כתה"ם: מזן כגוז בכור שקרבו (בווריי). פון כגון בכור שקרבו (*שיח). וכל"ק, כגון שזרק דמיו וקרבו אימוריו: יו] דמעשר עסקינן דפשיטא ליה גביה דלא מיתאכיל כל"ל (*ש"ח): 'ח] הד"ל עם הקודם לו (צ"ק): ים) ככי"י נוסף ושיטתא דרישא דבריתא הכי איתא מה בכור כי שכן חמור שמתחילתו הוצרך

הפרכת הותרו זבין ומצורעין ליכנס לשם במסכת מנחות בפ׳ שתי הלחם (לה). רמינן להו אחדדי ומוקמינן להו כתנאי: כא] ל"ל קדשים נאכלין (ש״ם: בכן נל"ל כקדושת (ני? קה״): בגן ל"ל קדושת הבית (ש״ם: כר] אי מתאכיל בירושלים דקרינא כרי (ש״ם: בהן מיב במית המתרות דהא בהא חליא כרמוכה במגילה, וא״כ יביא מעשר וידא נאכל בכל כדי (ישון חוסי מכותי ש״א: בין דגרסי (ש״ם: כהן קידשה א״כ במות מותרות דהא בהא חליא כרמוכה במגילה, וא״כ יביא מעשר וידא נאכל בכל כדי (ישון חוסי מכותי ש״א: בין דגרסי (ש״ם: כהן קידשה א״כ במות מותרות דהא בהא חליא כרמוכה במגילה, וא״כ יביא מעשר וידא נאכל בכל כדי (ישון חוסי מכותי ש״א: בין דגרסי (ש״ם: להן ידא פשיטא כרי כל"ל, פירוש כלל פדיון דלל הוי לפני כ"ל (צ"ק בעיבן מהיצות לאכול (ש״ם: לדן קיימות (ש״ם: להן ידא פשיטא כרי כל"ל, פירוש כלל פניים במעשר שגדל לפני הבית והוזקק להבאת מקום (וע" כמוס" (פ"ח: מ") כל"ל בכי"ב הכא: להן לגליון הגיה המזבח נמי אינו ראוי לזריקה ובשר כרי במעשר שגדל לפני הבית והוזקק להבאת מקום (וע" כמוס" (פ"ח: מ") כל"ב הכא: להן לגלין הגיה המזבח נמי אינו ראוי לזריקה ובשר כרי במען בהי בבית והוזקק להבאת מקום (וע" בלון "כ"ב הכא: להן לגליון הגיה המזבח נמי אינו ראוי לזריקה ובשר כרי בים למני הבית והוזקק להבאת מקום (וע" כמוס" ללן ד"ס מלין (כל"ב הכא: להן לגליון הגיה המזבח נמי אינו ראוי לזריקה ובשר כרי בים להיה בלי

באר לנת מי הייקף ותיהי טר, יחן לה צב בנה להיים קרם להחוד למחרץ שה מנה מות מששבת, היי הו שיח מה מות להיים ביין הייקה משבר מה מחדר מתחק המיה המחדר המחד האו הא בקדשי קריש הוא בקדשים קיים. פרישה בין הם לחל התחיק בטו מלכון בשנת ממען סיינו בקדשים קלים, דחל ותחיק בין מו מחל התחה ישראל, ועוד הוא קריש בקדשים המלכה של היו מו משם ביותר מתונה בהר ייון בשנת ממען סיינו מה ביותר של היו החל המתונה שהיי היו משם ביותר מתונה שהיי היו מספולת אין לך פניתת חובה דול והם, "מית קדשים וליש מו מספול ביותר משם במשל היותר משם ביותר משם ביותר משם ביותר משם בלחם הפנים השפסל השום של החל המתונה של היים ביותר משם ביותר משם בלחם הפנים השפסל השום יותר משם ביותר מ קנים, ואי משום היקשא דהגאתם שמה זבתם ומעשרותיכם זגר ובכורות בקרכם ולאנכם, קסבר ר' ירמיה דדוקא מעשר דסמיך טפי לבטיר איתקש לבטיר, ווא זכמכם היינו שאר קדשים קלים, דאפסיק לבטר, ווא זכמכם היינו שאר קדשים קלים, ווא זכמכם היינו שאר קדשים היינו אור בקדשים קלים לא שייך למופסילנהו משום יולא דסילוק מסטום כדפיי, וחורים: דיש"י ד"ה ובי. השעשר. ושיטתא רישא דכיר מא זכט כור, מה לבטר שכן חמור שמתחלה היולך מופסילנהו משום יולא הוא, היינו דלא כרבינא, דודאי בקדשים קלים לא שייך למופסילנהו משום יולא דסילוק מסטום כדפיי מוחד"ה בשר שצילו בבור גבי. נ"ב, וח"ל מר אחרים ומפ" הר" חיים הכי אפילו בכור נמי דקס"ד דהא דפשיטא ליה בבטר דאין לו היתר בומן הזה בירושלים משום ממן דמים לאבי מובר אלא לבשר דקבעי מתן דמים לגבי מובח, ולכך פריך אפילו בכור נמי כי" (ב"ש):